

Iisaku mälumäng
Veebruar 2024
Küsimused

1. Milline 102 820 km² suurune saar on Euroopa suuruselt teine saar Suurbritannia järel?
2. Pikima rannajoonega riik maailmas on Kanada. Milline riik Euroopas on pikima rannajoonega?

3. Tallinnas Pirita tee äärde on püstitatud Mati Karmini skulptuur“ Julgetele ja teotahelistele inimestele”. Skulptuur on pühendatud Charles Leroux' (1856–1889) mälestusele. Millega tegeles Charles Leroux'?
4. Kes oli see filmirežissöör, kes sai 1937. aastal ühe tavalises suuruses Oscari ja seitse väikest Oscarit?
5. “Me oleme lennukitööstus, mitte mänguasjade tootja,” keeldus 1972. aastal Iisraeli lennukitööstus neid tootmast. Ometi saavutasid nad aastaid hiljem nende arendamises ja tootmises ülekaaluka edu. Eestis toodavad neid KrattWorks ja Threod Systems. Millest on jutt?
6. Uudissõnade korje Sõnaus on vabariigi presidendi kantselei ja Vabamu ühisalgatus, mille kutsus ellu president Toomas Hendrik Ilves aastal 2010. Koostöös Tallinna Euroopa rohelise pealinna programmiga keskendus 2023.a. sõnakorje keskkonna ja rohepöördega seotud sõnadele. Mida tähendab sõna *klaara-plaara*?

7. Pildil on tänapäevased soojad talvejalanõud – vildid. (noorematele selgituseks).

Miks olid nõukogude ajal Raasikul valmistatud vildid nõutumad mujal Nõukogude Liidus valmistatud viltidest?

8. 9.mail 2006. aastal Euroopa päeval viidi läbi Euroopa Liidu kohvikute päev Sweet Europe, kus liikmesriigid said pakkuda oma riigi maiustusi. Näiteks pakkus Belgia vahvleid, Itaalia tiramisut, Rootsi kaneelisaiu jne. Mida pakkus Eesti?

9. Mani saar asub Iiri meres Suurbritannia ja Iirimaa vahel. Mille poolest eristuvad Mani saarelt pärinevad kassid (manx cat) oma liigikaaslastest?

10.

See maal on meile juba kooli kirjandusõpikust tuttav – Ants Laikmaa Marie Underi portree.

21-aastane algaja poetess kirjutas kunstnikule tundeküllaseid luuletusi ja ka kunstnik kiindus oma säravasse modelli. Mõni aeg hiljem saatis Laikmaa ilma autori teadmata mõned eestikeelsed luuletused ajalehtedele, märkides pseudonüümiks portreele pandud nime. Mis oli see nimi?

11.

Pildil olev esimene omataoline ratsamonument Eestis on püstitatud 22. juunil 2004. aastal. Autor on skulptor Terje Ojaver.

Kelle auks ja mälestuseks on monument loodud ja kus see asub? (2 p)

12. 2025. aastal 3.-6. juulil toimub XXVIII laulu- ja XXI tantsupidu. Tulevase laulupeo loojaid on inspireerinud meie rikkalik murdekeelne looming ning tantsupidu kutsub tantsijaid Eestimaa erinevatest nurkadest suurele suguvõsa kokkutulekule. Mis on 2025. aasta üldlaulu- ja tantsupeo tunnussõna/pealkiri?
13. Jann Mardenborough (sünd 1991) on professionaalne Briti võidusõitja, kes on lõpetanud poodiumil Le Mansi 24 tunni sõidul, võitnud sõite ja tiitleid GT3 ja juunioride vormelautodel ning võistelnud kõrgeimal tasemel Super GT, Super Formula ja FIA kestvussõidu maailmameistrivõistlustel. 2023. aastal linastus kinodes temast autobiograafiline spordidraamafilm. Mille poolest on eriline Jann Mardenborough ettevalmistus võidusõitjana?
14. Korp-, liht-, klapp-, pikk-, härg-, hammas-, silu-, otsa-, valts-, soone-, paind-, profiil-, põhja-, pääsu- jne. Missuguse tööriista ette kõik need sõnad sobivad?

15. (:)kivisildnik *alias* Sven Sildnik on end tutvustades öelnud, et õppis Tartus umbes 12 aastat erinevaid asju kolmes kõrgkoolis: Eesti Põllumajanduse Akadeemias agronoomiat, Tartu Riiklikus Ülikoolis ajakirjandust ja Tartu Teoloogia Akadeemias homileetikat. Ta selgitas seda eriala: “Ma tavaliselt väidan, et õppisin seal homileetikat ehk ...” Mida siis?
16. Tema loomisega tegi algust kurat, müütides jumala vend. Ta on loodud kõikvõimalikest majapidamisriistadest ja-jääkidest, südameks pandi talle kivi. See nimi on paljudele inimestele perekonnanimeks, eriti on see nimi Eesti suunamudimises tuntuks saanud. Nii kutsutakse aga ka haralist laiavõralist suurt puud, kes teisi taimi oma suurusega lämmatab. Mis nimi?
17. Soolist diskrimineerimist selles ametis pole, kuigi naised pääsesid ametisse meestest palju hiljem. Maailma esimene selles ametis oli sakslane Heinrich Kubis 1912. aastal. Esimene naine, Ellen Church, sai ametisse alles 1930. aastal. Mis amet?
18. Riigikogu liige Tiit Maran on erialalt zooloog, bioloogadoktor. Oma doktoritöö kaitses ta ühe Eestis elava ja kaitse all oleva loomaliigi kohta. Selle liigi elushoidmisega tegeles tänane rahvasaadik ka Tallinna loomaaia direktorina. Keda uurib ja hoiab Maran?
19. Kuulus tšehhi kirjanik Karel Čapek ütles kord: “Kas kujutate ette, milline vaikus valitseks, kui inimesed kõneleksid vaid seda, ...” Mida?
20. Loosungeid on sageli loodud emotsioonide põhjal, nende täitmine aga elus keeruline. Reformierakond tuli 1995. aastal välja kampaania-sõnumiga “..... ausse, ... majja”.
Täitke lüngad.
21. Kalevipoja isa oli Kalev, ema Linda. Vägilase tädi oli Salme, Linda õde. Kes oli Kalevipoja tädimees?

22. Taliolümpiamängudel on seda juhtunud mitu korda: 1924. aastal Chamonix's, 1928. aastal Sankt Moritzis, 1984. aastal Sarajvos ja 1988. aastal Calgarys. Suveolümpiamängudel on nii juhtunud seni vaid ühel korral - 1976. aastal Montréalis. Mis juhtus?
23. 1894. aastal sai Sindi kalevivabriku direktor Joseph Wulff loa ühe asutuse avamiseks. Mille ta avas?
24. Inglise nimetavad näiteks nii jäätise vahvlitopsikut. Ühel Vene tankitõrjerelval on sama nimi ja vanas Vene armees oli see ratsaväe nooremohvitseri auaste. Nii nimetatakse oreli vilesid, seda nime kannab ka üks muusikariist. Mis nimi?

25.

See linnuke hakkab laulma juba märtsis. Ta laulab nii kõvasti ja kõlavalt, et keegi ei usu seda nii tillukesest olendist. Temast veel väiksem on põialpoiss, kuigi teda ennast selle nimega teinekord kutsutakse. Et tal on alati sabaots püsti, näeb ta veelgi väiksem välja. Erilise kuulsuse toob linnukesele tema tore pesa. Seda ehitist peetakse linnupesadest kõige ilusamaks. Mis lind?